

Patologia kirurgikoa

Gradua: Odontologia Maila: 2 (Derrigorrezkoa – Urtekoa) Kredituak: 9	Eskola magistralak: 55 ordu Azken azterketa: 2 ordu Mintegiak: 9 ordu Praktikak: 24 ordu
--	---

Irakasgaiaren gaitasunak

Gaixotzeko, sendatzeko eta konpontzeko prozesu orokorrak ezagutzea; besteak beste, infekzioa, hantura, hemorragia eta koagulazioa, orbaintzea, traumatismoak, endekapena eta neoplasia. Sistema organikoetara eragiten dieten gaixotasun eta nahasmendu kirurgikoen ezaugarri patologiko orokorrak ezagutzea.

Nahasmendu horien ahozko adierazpenak ezagutzea.

Teknika anestesikoen printzipioak ezagutzea, lokalak zein orokorrak, baita horien konplikazio ohikoenak ere.

Praktika odontologikoan eta bihotz-biriketako oinarrizko bizkortze teknikan ohikoenak diren larrialdi medikoak ezagutzea eta maneiatzea.

Eremu esterilak eta oinarrizko tresna kirurgikoak erabiltzen ohitzea. Desinfektatzeko eta esterilizatzeko teknikak erabiltzea.

Oinarrizko prozedura kirurgikoak praktikatzeko: zaurien arreta, injekzioak eta benoklisia.

Paziente baten monitorizazioa nola egin jakitea: tenperaturaren erregistroa, presioak, seinale bioelektrikoak. Bihotz-biriketako oinarrizko bizkortzea.

Eskola magistralak

1. **gaia.** *Kirurgiaren kontzeptua.* Irakasgaiaren ikasketa hastapenak.

I. Kirurgiako ohiko erantzun lokal eta sistemikoak

2. **gaia.** *Hantura erreakzioa kirurgian.* Kontzeptua, etiologia eta patogenia.

3. **gaia.** *Hantura.* Sailkapen klinikoa eta printzipio terapeutikoak.

4. **gaia.** *Ehunak lehengoratzeko eta osatzeko.*

5. **gaia.** *Orbaintze prozesua.* Orbaintze prozesuaren faseak eta kontrol mekanismoak.

6. **gaia.** *Orbaintze prozesua.* Orbain ehuna osatzea. Heltzea eta uzurtzea.

7. **gaia.** *Epitelizazioa.* Orbaintzearen forma klinikoak. Orbain erantzuna aldatzen duten faktoreak.

8. **gaia.** *Hemorragia akutua.* Kontzeptua, motak eta fisiopatologia.

9. **gaia.** *Hemorragia akutua.* Klinika eta diagnostikoa.

10. **gaia.** *Hemorragia akutua.* Tratamendua.

11. **gaia.** *Traumatismoak.* Kontzeptua eta motak. Kontusioen azterketa.

12. **gaia.** *Zauriak.* Kontzeptua, motak eta klinika.

13. **gaia.** *Zauriak.* Infektatu gabeko zaurien tratamendua.

14. **gaia.** *Zauriak.* Infektatu eta konplikatutako zaurien tratamendua.

15. **gaia.** *Zauriak.* Hozkadak eragindako zauriak. Orbainaren patologia.

16. **gaia.** *Erredura termikoak.*

17. **gaia.** *Erredura kimikoak.*

18. **gaia.** *Elektrizitateak eragindako lesioak.*

19. **gaia.** *Ahoko erredura elektrikoak.*

20. **gaia.** *Shocka.* Kontzeptua, etiopatogenia eta fisiopatologia.

21. **gaia.** *Shock hipobolemikoa.* Klinika, konplikazioak eta tratamendua.

22. **gaia.** *Shock anafilaktikoa eta shock septikoa.*

23. **gaia.** *Tronbosi benosoa. Tronboflebitisa aurpegi eta masailtako patologian.*

24. **gaia.** *Bihotz-biriken gelditzea.* Gorputz arrotzek arnasbideak buxatzea.

II. Infekzio kirurgikoak.

25. **gaia.** *Infekzio kirurgikoa.* Kontzeptua, etiopatogenia eta epidemiologia.
26. **gaia.** *Infekzio kirurgikoa.* Fisiopatologia.
27. **gaia.** *Infekzio kirurgikoa.* Profilaxia.
- Tema 28.** *Infekzio lokala.* Abzesuak eta flemoiak.
29. **gaia.** *Linfangitisa eta adenitisa.* Azterketa espezifikoa *aurpegi eta masailtako patologian.*
30. **gaia.** *Sepsia.*
31. **gaia.** *Germen anaerobioek eragindako infekzioak.*
32. **gaia.** *Tetanosa.* Aktinomikosia.

III. Onkologia kirurgikoa. Transplanteak. Azaleko patologia. Nerbioak.

- 33 **gaia.** *Neoplasiaren kontzeptua.* Epidemiologia eta etiopatogenia. Neoplasiaren garapena eta barreiadura.
- 34 **gaia.** *Minbiziaren klinika orokorra.* Azterketa ebolutiboak. Diagnostikoa. Baliabide terapeutikoak tumore solidoetan.
35. **gaia.** *Transplantearen kontzeptua.* Errefusa. Terapeutika immonuezabatzaileak. Paziente immunodeprimituaren arreta.
36. **gaia.** *Larruazaleko infekzioak.*
37. **gaia.** *Larruazaleko tumoreak.*
30. **gaia.** *Nerbioetako lesio traumatikoak.* *Sindrome neuritikoak.*
39. **gaia.** *Nerbioetako tumoreak.*

IV. Hezur eta artikuluetako afekzio kirurgikoak.

40. **gaia.** *Osteomielitisa.* Hortz jatorriko masailezurteko infekzioak.
41. **gaia.** *Osteopatia paratiroidea.* *Pageten osteopatia.*
42. **gaia.** *Hezurretako tumoreak, masailezurretako kisteak eta hortz jatorriko tumoreak.*
43. **gaia.** *Hausturak.* Lesio mekanismoa, anatomia patologikoa, diagnostikoa eta konplikazioak.
44. **gaia.** *Hausturak.* Haustura kailua osatzea. Tratamendua.
45. **gaia.** *Artikulazioetako traumatismoak.*
46. **gaia.** *Artritis septiko akutua.*
47. **gaia.** *Artropatia degeneratiboak.* Artikuluetako gorputz askeak.

V. Anestesia

48. **gaia.** *Anestesiaren azterketarako sarrera: anestesia lokala, erregionala eta orokorra.*
49. **gaia.** *Anestesia lokal-erregionala.* Materiala. Metodoak. Konplikazioak eta istripuak.

VI. Otorrinolaringologia

50. **gaia.** *Pansinusitisa: sailkapena, klinika eta tratamendua.* *Sinusitisaren konplikazioak.*
51. **gaia.** *Tumore nasosinual onberak eta gaitztoak.*
52. **gaia.** *Foku septiko otorrinolaringologikoa.* Faringearen eremuko eta lepoko abzesuak.
53. **gaia.** *Sindrome mingarriak eta garezurreko eta aurpegiko paralisia.*
54. **gaia.** *Listu-guruinetako afekzioak.*
55. **gaia.** *Ezpainetako eta aho barrumbeko tumoreak.*

Mintegiak

1. **mintegia.** *Asepsia eta antisepsia kirurgikoetarako arauak: osasun langileen higiehi ohiturak.* *Jantzi kirurgikoak.* Eskuen kirurgia garbiketa eta desinfekzioa. Pazientearen desinfekzioa. Larruazalaren desinfekzioa injekzio eta sendaketetarako. Ebakuntza aurreko desinfekzioa. Soluzio antiseptikoak.

2. **mintegia.** *Esterilizazio metodoak eta teknikak.* Bero hezea (autoklabea) eta lehorra (berogailuak). Gamma erradiazioak. Etileno oxidoa. Glutaraldehidoa. Materialen araberako jarraibideak. Materialen

prestaketa eta esterilizazioaren kontrola. Eremu esterilaren diseinua eta antolaketa. Eremu septikoa. Material esterila biltegitzeko eta manipulatzeko irizpideak.

3. mintegia. *Kirurgiako eremua.* Banaketa eta antolaketa. Argiztapena. Aireztapena. Komunikazioak. Mahai kirurgikoa eta mahai osagarriak. Ebakuntza gelaren eta gelen esterilizazioa. Material kirurgikoa mantentzeko zainketak.

4. mintegia. *Kirurgiako eremuan istripuen prebentzioa.* Janzteko eta kirurgia hondakinak botatzeko neurriak eta arretazko neurriak. Instalazio elektrikoetarako eta gas eroanbideetarako segurtasun neurriak.

5. mintegia. *Sendaketa-materialak. Fluidoterapia. Hemoterapia.*

6. mintegia. *Noduluen eta zerbikaletako tumoreen azterketa diferentziala.*

7. mintegia. *Hezurduraren sortzetiko afekzioen garezur eta aurpegiaren morfologia ezagutzea.*

8. mintegia. *Patologia otorrinolaringologikoaren semiologia erradiologikoa (1).*

9. mintegia. *Patologia otorrinolaringologikoaren semiologia erradiologikoa (2).*

Praktikak

1. praktika. Lotzeko teknikak.

Helburuak: "bitarteko" korapilo baten eta korapilo seguru baten artean bereiztea, kirurgian korapiloak egiteko teknika automatizatu batek duen garrantziaz jabetzea, bi eskuekin lotzeko teknikak menderatzea (erakuslea eta erpurua, eta erdiko behatza).

Egin beharreko jarduerak: teknikaren erakusketa filmatu bat ikustea, bi koloreko lokarriekin lotzeko bi teknikak praktikatzea, bi teknikak zetazko edo lihozko hariekin praktikatzea. (2 ordu)

2. praktika. Josturarako materialak.

Helburuak: hari eta orratz motekin ohitzea.

Egin beharreko jarduerak: harien eta orratzen erakusgai bat manipulatzeko, hari eta orratzen sorta egoki sailkatzea. Lotzeko teknikak errepikatzea. (2 ordu)

3. praktika. Tresnarik ohikoak.

Helburuak: orratzak eustekoa erabiltzeko trebetasuna eskuratzea, orratzak eustekoarekin lotzeko eta bisturia muntatzeko teknikak menderatzea.

Egin beharreko jarduerak: teknikaren erakusketa filmatu bat ikustea, bisturi bat manipulatzeko, bi koloreko lokarriekin lotzeko bi teknikak praktikatzea, bi teknikak zetazko edo lihozko hariekin praktikatzea. (2 ordu)

4. praktika. Jostura teknikak (1).

Helburuak: etendako puntuak dituen jostura teknika menderatzea.

Egin beharreko jarduerak: jostura puntuak aplikatzea euskarri elastiko batean. (2 ordu)

5. praktika. Jostura teknikak (2).

Helburuak: etendako puntuak dituen josturaren eta jostura jarraitu sinplearen teknika menderatzea. Orratza albainatzea. Puntuak kentzea.

Egin beharreko jarduerak: jostura puntuak aplikatzea euskarri elastiko batean. (2 ordu)

6. praktika. Jostura teknikak (3).

Helburuak: jostura etenaren (zeharkako eta luzetarako "U" formako puntuak eta puntu lurperatua) eta iraunkorraren (koltxoigilea, oxkarratua, dermis barnekoa) teknika nagusiak ezagutzea.

Egin beharreko jarduerak: jostura puntuak aplikatzea euskarri elastiko batean. (2 ordu)

7. praktika. Jostura teknikak (4).

Helburuak: jostura automatikoen motak ezagutzea, larruazalaren jostura automatikoaren erabileran trebetasuna eskuratzea eta zetarekin egindako josturaren trebetasuna finkatzea.

Egin beharreko jarduerak: jostura automatikoko tresnen erakusgai bat manipulatzeko, puntuak aplikatzea

beso batean (manikia) eta larruazal sintetikoko "patch" batean simulatutako hiru zauriren gainean, puntuak kentzea, larruazaleko grapak aplikatzea eta kentzea euskarri elastiko batean. (2 ordu)

8. praktika. Bendatze teknikak. Drainadurak.

Helburuak: bendatzeak egiteko trebetasuna hartzea eta drain kirurgiko mota nagusien ezaugarriekin ohitzea.

Egin beharreko jarduerak: eskumuturrean eta burezurrean bendatze bat aplikatzea, drainadurei buruzko bideo bat ikustea eta drain kirurgikoen erakusgai bat manipulatzeko. (2 ordu)

9. praktika. Maneiua kirurgiako eremuan.

Helburuak: eskuak kirurgikoki garbitzeko, eskularru esterilak jartzeko eta eremu esterilak maneiatzeko trebetasuna eskuratzea.

Egin beharreko jarduerak: ebakuntza gela simulatu batean eskuak kirurgikoki garbitzea, batak eta eskularru esterilak jartzea eta eremu esterilak manipulatzeko eta antolatzea. (2 ordu)

Praktika 10. Oinarrizko bihotz-biriketako bizkortzea.

Helburuak: pulsu erradiala eta karotida pultsua aurkitzeko praktika eskuratzea, lagundutako arnasketako eta kanpoko bihotz masajeko teknikekin ohitzea.

Egin beharreko jarduerak: pulsu erradiala eta karotida pultsua aurkitzea, aho arnasketa lagundua eta kanpoko bihotz masajea manikiaren gainean (bakarrik eta bi bizkortzailerekin). (2 ordu)

Praktika 11. Bihotz-biriketako bizkortze aurreratua.

Helburuak: Aho eta trakeako hodi motak eta laringoskopioaren maneia ezagutzea, BBB aurreratuaren jarraibide orokorrekin ohitzea.

Egin beharreko jarduerak: laringoskopioa muntatzea eta mantentzea, hodi endotrakealaren konexio nagusiak maneiatzea, intubazio endotrakeala manikian, aireztapen lagundua. Desfibrilazioa. (2 ordu)

12. Praktika. Zain barruko fluidoterapia.

Helburuak: benoklisi teknikekin ohitzea.

Egin beharreko jarduerak: benoklisia manikian eta errealitate birtualeko simulagailuan, serum linea bat instalatzea, botika injektagarriak prestatzea, kateter baskular motak manipulatzeko. (2 ordu)